

IDEA PRINCIPAL: decret reial d'expulsió dels jueus dels regnes de Castella i Aragó, signada pels Reis Catòlics l'any 1492. El text explica les causes de l'expulsió i indica la data en que no poden ja restar als territoris dels reis. A més a més, amenaça a tot aquell súbdit que ajudi als jueus amb la pèrdua de béns i llibertats. Finalment, exposa les condicions econòmiques de les que poden disposar els jueus a l'hora de marxar dels territoris hispans.

ANÀLISI: El text s'emmarca dintre de les polítiques comunes dels Reis Catòlics per assolir el control i domini dels seus territoris. Ferrà d'Aragó i Isabel de Castella es casaren el 1469 i no començaren a regnar fins el 1479, una vegada morts els respectius reis de Castella i Aragó. La pujada al tro no fou senzilla, sobre tot en el cas de Castella, on hi va haver una dura guerra civil entre els partidaris d'Isabel i els de Juana la Beltraneja, filla del rei Enric IV. La unió de les dues corones fou dinàstica ja que cada regne conservava els seus trets propis. Malgrat això, els reis decidiren formar institucions comunes que els hi permetien controlar els regnes i dur a terme una sèrie de polítiques per a consolidar el seu poder front als grans enemics del moment, els musulmans i França.

Així, les polítiques comunes tenen dos grans fronts, l'internacional, amb la lluita amb França que té lloc al nord de Catalunya i a Itàlia, i el religiós, que apareix clarament en la conquesta de Granada i les actuacions al nord d'Àfrica, així com amb la reaparició de la Santa Inquisició, emprada per a perseguir als falsos conversos, jueus que feien veure que eren catòlics però que mantenien la seva fe en secret. La idea d'unitat religiosa era molt present als reis i, una vegada conquerida Granada, només quedava una qüestió als seus dominis, la presència de jueus. La forma de solucionar el tema fou el decret d'expulsió, afavorit pels estaments socials de l'època, i molt celebrat per part de la població tant de Castella com d'Aragó. Els jueus havien estat marginats des de feia temps i eren tolerats per la necessitat econòmica però fàcilment es convertien en els culpables de qualsevol problema que apareixia (males collites, epidèmies, etc). La Inquisició perseguia als falsos conversos però encara quedaven molts jueus que mantenien la seva fe i, amb aquest decret, eren expulsats per a no contaminar la puresa religiosa de la població castellano-aragonesa.

El resultat del decret fou la partida d'entorn de 100.000 persones, que es dirigiren a Portugal, nord d'Àfrica i altres països europeus. L'expulsió va tenir efectes econòmics i culturals i també demogràfics ja que Castella va perdre entorn del 3% dels seus habitants . Per altra banda, entorn de 50.000 jueus es varen convertir per a poder quedar-se a les seves cases.

CONCLUSIÓ: El text mostra la forma dels reis d'assolir la cohesió religiosa en els seus territoris i, a la vegada, és una demostració del poder reial que passa per damunt del

poder de la noblesa que se veu obligada a fer complir aquest decret a les seves terres sota l'amenaça de la pèrdua dels seus béns. És doncs un decret que deixa ben clar la nova forma de monarquia dominant que apareix en el segle XV i que dona lloc a la formació dels estats anomenats moderns, suposant el final de l'Edat Mitjana i l'arribada d'una nova etapa històrica.